

MARX KAM SA LEN POZRIEŠ

Trier je najstaršie sídlo Nemecka a historicky prvé biskupstvo Európy severne od Álp. V máji 2018 sa v ňom udiala zaujímavá udalosť: oslava 200. výročia narodenia rodáka Karla Marxa, zakladateľa filozofickej, ekonomickej a politickej teórie, ktorá po ňom nesie meno marxizmu. Súčasťou oslavy bolo aj odhalenie sochy Marxa.

Neprekvapí, že 4,4 metra vysokú sochu darovala mestu posledná komunistická veľmoc Čína. Neprekvapí ani to, že socha bola pred odhalením prikrytá červenou látkou. Prekvapí snáď účasť vtedajšieho predsedu Európskej komisie Jean-Claude-a Junckera, ktorý je neprekvapivo členom Kresťansko-sociálnej ľudovej strany a je zrejme, že EÚ sa prikláňa viac k sociálnym, ako kresťanským hodnotám. Ale úplný šok vyvolala správa, ktorá prebehla všetkými konšpiračnými webmi: uvedenej akcie sa zúčastnil (podľa niektorých fám dokonca sochu posvätil) vtedajší predseda Nemeckej biskupskej konferencie kardinál Reinhard Marx, bývalý biskup trierský.

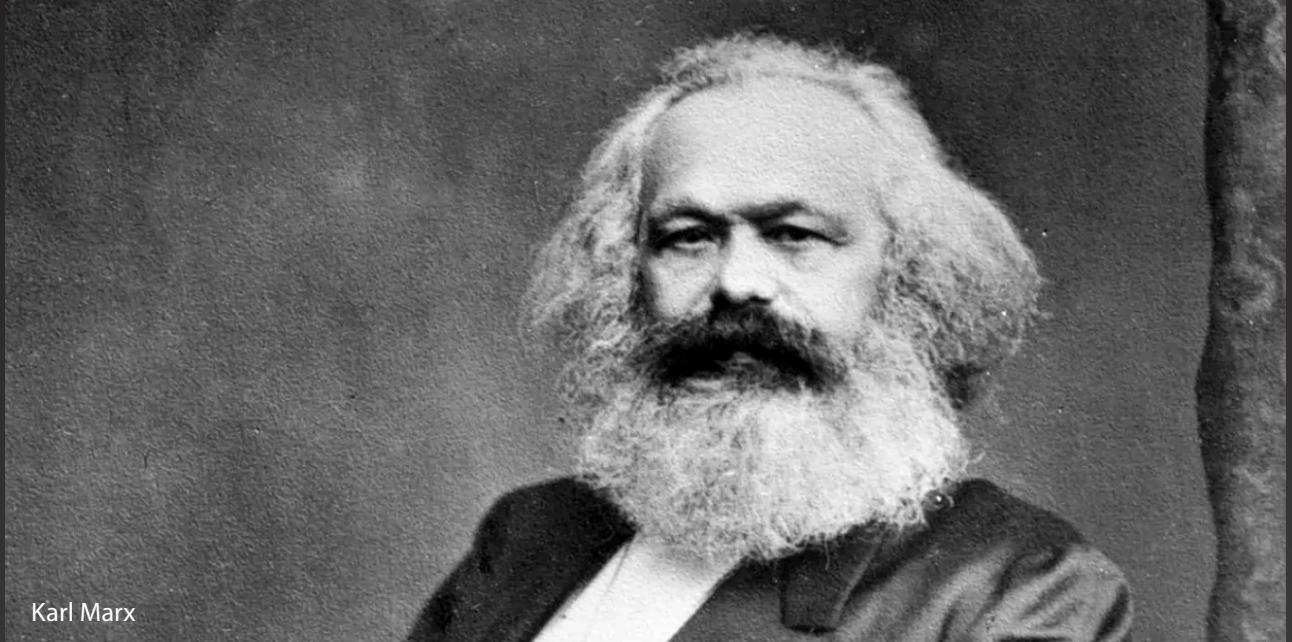
Dvaja Marxovci (alebo nebude zo psa slanina?)

Neskôr sa síce ukázalo, že účasť kardinála Marxa na odhalení pamätníka je totálny fakenews, ale jeho názory na život a dielo revolucionára... posúďte sami: na facebookovej stránke Nemeckej biskupskej konferencie uverejnil fotografiu, na ktorej sedí pod inkriminovanou sochou revolucionára a v popise fotografie ho opisuje ako človeka, ktorého si cení ako veľkého mysliteľa. Kardinál je odborníkom na sociálnu náuku cirkvi, jeho najznámejšia kniha nesie názov (ako

inak): „Kapitál (Das Kapital)“ a tvrdí, že revolucionárovo názory, historicky vzaté, prispeli k zrodu sociálnej náuky cirkvi, ktorá by asi bez neho nevznikla. Takéto vyjadrenia sú z úst katolíckeho preláta dosť nešťastné. Osobne si neviem predstaviť, že by s nimi súhlasil pápež Lev XIII., autor encykliky „Rerum novarum“, ktorou položil základ pre vznik katolíckej sociálnej náuky ako vedy.

Kardinál Reinhard Marx pod sochou svojho menovca

Karl Marx

Kto bol revolucionár Karl Marx?

Karl Heinrich Marx (5.5.1818 - 14.3.1883) sa narodil v pokrokovej židovskej rodine v pruskom meste Trier. Jeho otec Heinrich Marx (pôvodne Herschel Mordechaj Marx Levi) pochádzal z rabínskej rodiny a na protestantizmus konvertoval zo zisťných dôvodov. Karl vyštudoval gymnázium, jeho záverečná práca sa volala „Náboženstvo: Lepidlo ktoré spája spoločnosť dohromady“ a bol za ňu odmenený. Oženil sa s aristokratkou Jenny von Westphalen, sesternicou bratov Philipsovcov, zakladateľov spoločnosti Philips. Tolko o Marxovom vzťahu k chudobe a proletariátu. Podobný „proletársky pôvod“ mal aj Marxov spolupáchateľ, rozmazaný továrnický synček Friedrich Engels.

Jednou z najdôležitejších koncepcií Marxovej vedeckej dráhy sú pojmy základňa a nadstavba. V zásade ide o tvrdenie, že duchovná kultúra a inštitúcie (umenie, náboženstvo, štátnosť, myslenie) sú len nadstavbou, ktorá je úplne určovaná ekonomickými faktormi. Táto koncepcia je nazývaná materialistický determinizmus a tvorí samotné jadro Marxovho uvažovania. Na Marxove myšlienky nadväzovalo množstvo mysliteľov a položilo základ teóriám mysliteľov tzv. frankfurtskej školy (jeden zo základných smerov neomarxizmu). Na druhej strane, najväčšími Marxovými kritikmi boli Weber, Aron, Popper a prakticky všetci liberálni myslitelia.

V roku 1844 pri kritike Hegelových Základov filozofie práva Marx napadol náboženstvo svojim najznámejším citátom: „Náboženstvo je vzdychanie utláčané-

ho tvora, srdce neľútostného sveta, duch bezduchej situácie. Je to ópium ľudstva. Právě šťastie ľudu vyžaduje odstránenie náboženstva ako iluzórneho šťastia.“ Svoj postoj k Bohu na inom mieste vyjadril slovami: „Boh nie je nič iné, než povýšenie ľudských vlastností do dokonalých rozmerov, je to len výplod fantázie.“ Dovoľte mi len jeden citát z Biblie: „Blázon hovorí vo svojom srdci: Niet Boha. - Porušení sú a páchajú ohavný skutok. Neni toho, kto by činil dobré.“ (Žalm 14:1)

Marx redukoval pojem chudoby len na materiálnu rovinu, zároveň jej pripísal výlučne negatívnu konotáciu a postavil do protikladu k slobode. Touto impozantnou sociálnou dialektikou otvoril dejinné stavadlá všetkým ľudským nerestiam, čím do triedneho boja zapojil závišť, lakomosť, zášť a zlosť. Stal sa priekopníkom sociálnej spirituality materializmu a tiež prvým teoretikom genocídy, ktorú v roku 1852 nazval novátorským holokaustom, a myslel ňou fyzickú likvidáciu „celých tried či národov,“ ktoré budú musieť uvoľniť cestu „novým životným podmienkam“. Triedny boj podľa Marxa môže viesť každý, pričom motívom je viac či menej skrývaný hnev z toho, že nie je taký bohatý ako kapitalista. Marx určite nie je pôvodcom všetkého zla, hoci sú známe aj jeho okultné záujmy. Sám bol prvou obeťou omylov, ktoré sám hlásal. Ako sám vrazil: „Ak použijem na dobrý cieľ zlé prostriedky, prestáva byť cieľ dobrý.“ A my, ktorí sme žili pred rokom 1989, poznáme ciele aj prostriedky komunizmu, a to z praxe, nie mudrovaním v kaviarni.

Reinhard Marx

A kto je kardinál Reinhard Marx?

Stručne povedané, neviem. Narodil sa v roku 1953 v Mníchove. Ako 26-ročný bol vysvätený za kňaza, ako 36-ročný získal doktorát z teológie. V deň svojich 43. narodenín bol vysvätený za biskupa. Ako 54-ročný je arcibiskupom, o tri roky neskôr už kardinálom. O dva roky na to je zvolený do čela Komisie biskupských konferencií EU. Po roku pápež František zvažuje reformu vatikánskej kúrie a Marx je „prekvapivo“ jedným z členov jeho pracovnej skupiny. Úžasný postup, a to napriek tomu, že nemeckí biskupi pod jeho vedením dlhodobo a už aj otvorene deklarujú nejednotu s Vatikánom. A to som povedal najjemnejšie, ako sa dalo. Čo sa jeho názorov týka, je jedným z čelných predstaviteľov krídla kléru pozitívne naklonenému prijímaniu migrantov. Jeho názory na možnosť prístupu rozvedených a znovu zosobášených k sv. prijímaniu, ako aj otázka LGBTQ osôb sú trňom v oku konzervatívneho krídla cirkvi, i keď sa naposledy vyjadril, že manželstvo homosexuálov v katolíckej cirkvi nie je a ani nebude možné, pretože „Sviatosť manželstva je založená na vernom vzťahu medzi mužom a ženou, z ktorého jediného sa môžu narodiť deti“. Pokiaľ ide o vysvätenie ženských kňazov, Marx povedal, že cirkev nemôže zahodiť to, čo pápež urobil záväzným a jasným. 21.5.2021 požiadal pápeža o možnosť zanechať vedenie svojej arcidiecézy v dôsledku škandálu zneužívania v Nemecku a nedostatočnosti odpovede ta-

mojšej cirkvi na tento problém. Už 10.6.2021 mu ale pápež odpísal, že jeho rezignáciu neprijíma a dodal: „Ak máš pokušenie myslieť si, že potvrdzujúc tvoju misiu a neprijímajúc tvoje odstúpenie ti biskup Ríma (tvoj milujúci brat) nerozumie, pomysli na to, čo Peter zakúsil pred Pánom, keď svojím spôsobom tiež prezentoval svoje odstúpenie: „Odíď odo mňa, lebo som človek hriešny“, a počúvaj odpoveď: „Pas moje ovce.“

Napriek potenciálu, ktorý v kardinálovi Marxovi vidí František (a pred ním aj Ján Pavol II. a Benedikt XVI.), je nutné podotknúť, že jeho vyhlásenia o Karlovi Marxovi sú poriadnou ranou vedľa. Alebo je možný ešte jeden scenár, na ktorý poukazuje konzervatívne krídlo katolíckej cirkvi: preberanie moci v cirkvi progresívnymi katolíckmi, ktorých je František predstaviteľom. Že by v Marxovi videl svojho nástupcu? Nezbúdajme, že František je juhoamerickým jezuitom, formovaným Teológiou oslobodenia, teda syntézou kresťanskej teológie a marxistickej socioeconomickej analýzy. (Ach, zas ten marxizmus!) A to by bola rana pod pás všetkým úprimným katolíkom nielen v bývalom východnom bloku, ktorí za svoju vieru v Ježiša Krista boli prenasledovaní, bití a zabíjaní v mene marxistického pokroku.

Robert Vysocky